SVENSKA RIDSPORT FÖRBUNDET

SVENSKA RIDSPORTFÖRBUNDET
Disciplinnämnden (DIN)
Ärende nr 2025:1
Protokoll upprättat 2025-04-17

Ledamöter deltagande i beslutet: Cecilia Tholse Rogmark, ordförande, Jenny Johansson, referent, Tundi Andersson, Anna Björklund, Jörgen Larsson, Hans-Anders Odh, Anna Thorstensson, Mikael Sedolin, Kristina Törnered.

Saken
Otillåten hantering av häst

Beslut
att meddelas 2025-04-23

Disciplinnämnden bifaller anmälan och dömer den anmälda enligt TR I moment 191.2.3 till avstängning under fyra månader från att delta i tävling samt träna och hålla träning på anläggning som disponeras av medlemsförening eller Idrotts AB enligt Riksidrottsförbundet RF:s stadgar 14 kapitlet 6 § sjätte stycket.
Avstängningen löper fr o m 2025-04-23 t o m 2025-08-22.

Bakgrund
Anmälarna har inkommit med vittnesutsagor gällande totalt sex tillfällen i samband med träning på en anläggning där det bedrivs ridskole- och träningsverksamhet, där den anmälda hanterat hästar på ett enligt anmälarna otillåtet sätt.

Vad DIN har att pröva
Inledningsvis ska DIN pröva om de aktuella händelserna som är preskriberade. Enligt RF:s stadgar 14 kapitlet 10 § är huvudregeln att påföljd för förseelse inte får åläggas någon om inte förseelsen anmälts för bestraffning senast inom två månader från det förseelsen begicks eller blev känd. Anmälan har inkommit 19 januari 2025. Detta innebär att händelserna under hösten 2023 samt under våren/sommaren 2024 är preskriberade och att den anmälda inte kan åläggas någon påföljd för sitt agerande vid dessa tillfällen. De fyra händelserna i december 2024 och januari 2025 är inte preskriberade och tas upp till prövning.

Av utredningen i ärendet framgår sammanfattningsvis följande
Anmälarna gör gällande att den anmälda vid flertalet tillfällen tränat och/eller hanterat hästar på ett otillåtet sätt. Den anmälda tillstår att hen tränat hästar vid de påstådda tillfällena, men förnekar att träningen och hanteringen skulle vara att anse som otillåten.

SVENSKA RIDSPORT FÖRBUNDET

Anmälarna har till stöd för anmälan uppgett i huvudsak följande

De aktuella händelserna återges en och en enligt nedan.

1. 12 januari 2025 red anmälare 1 en dressyrlektion vid anläggningen. Tränare var anmälare 2. Anmälare 2 såg den anmälda rida en häst i bortre änden av ridhuset. Det hördes arga rop från den anmälda och hästen överböjdes i halsen åt båda håll, så kallad hyperflexion. Den anmälda sparkade hästen aggressivt på båda sidorna under cirka 5 minuter. Hen lyfte sina skänklar cirka 3-4 dm ifrån hästens kropp och sparkade hårt och aggressivt i varje steg. Hästens nos var max 2-3 dm ifrån bringan. Hästen var uppenbart stressad över situationen. Anmälare 2 pratade med den anmälda efter avslutad lektion eftersom anmälare 2 vid två tidigare tillfällen sett hen rida hästar med hyperflexion och aggressiv ridning. Den anmälda lugnande därefter ner ridningen.

   Senare återupptog den anmälda den aggressiva ridningen med kraftfulla, hårda skänklar och med att överböja hästens hals, så att den återigen hade nosen nära bringan, kraftigt bakom lodplan. Detta pågick minst fem minuter till dess att anmälare 1 ifrågasatte metoderna, varvid den anmälda svarade, ”att hästen inte gick fram”. Det aggressiva ridsättet avbröts.

2. 15 december 2024 genomfördes en träningshopning (så kallad pay and jump) på anläggningen, riktad till ridskolebarn och privatryttare. Flera personer iakttog hur den anmälda gav en häst upprepade piskslag mot hästens hals stående på marken. Den anmälda höll tyglarna i en hand och utdelade slag med spö, mer än fyra slag, mot hästens hals. Händelsen inträffade på en allmän väg mellan hagar på anläggningen. Hästen hade varit omkull på marken. En vuxen har berättat att den anmälda ”snurrade” hästen när den vägrade gå förbi anläggningen, så att den föll omkull.

   Den anmäldas mamma, som var med, försökte lugna den anmälda och bad hen att sluta slå, och frågade hur det gick med hästen. Den anmälda skällde ut sin mamma, satt därefter upp på hästen och galopperade i väg på asfalten. Hen upplevdes mycket arg. Anmälare till denna händelse är två personer med koppling till anläggningen, anmälare 4 och 5.

3. Vid ett annat tillfälle i december 2024 iakttog anmälare 2 aggressiv ridning från den anmälda på uteridbanan vid stallet. Hästen var hårt indragen med gramantygel och reds i hyperflexion under minst tio minuter medan anmälare 2 var ute i hagarna. Hästen överböjdes i halsen och halsen böjdes höger-vänster konstant. Den anmälda drev hästen framåt med hårda skänklar i sidorna. Hästen såg stressad ut, slog upprepat med svansen och sprang stundtals på tvären.

SVENSKA RIDSPORT FÖRBUNDET

4. Vid ett tredje tillfälle i december 2024 iakttog anmälare 2 från cafeterian på anläggningen den anmälda när hen red en uttröttad unghäst i ridhuset. Under mer än 25 minuter galopperades unghästen samtidigt som den hoppade små hinder och cavaletti. Den hoppades minst 70-80 språng utan avbrott och delvis på mycket små volter, cirka 6-7 meter. Till slut kraschade hästen in i en mindre oxer och slog ut alla fyra bommarna eftersom den var helt slut och inte orkade lyfta benen. Den anmälda slutade inte, utan fortsatte galoppera och hoppa cirka fem minuter till.

   Under den tiden anmälare 2 iakttog ridningen galopperades hästen hela tiden utan avbrott eller övergång till annan gångart förutom cirka en minut, när den stannades för att den anmäldas mamma skulle korrigera tränset. Hästen överböjdes kraftigt i halsen när den hoppades på de små volterna, så kallade hyperflexion. Hästen var uppenbart stressad, mycket svettig och visade vitögonen vid flera tillfällen. Den anmälda straffred hästen på ett aggressivt sätt.

Anmälarna gör gällande att den anmäldes agerande vid händelserna står i strid mot ridsportens värdegrund, Code of conduct och hästvälfärd samt eventuellt utgör djurplågeri.

Den anmälda har i huvudsak uppgivit följande
Den anmälda har varit aktiv inom ridsporten sedan 2012 och har uppnått flera framstående meriter. Under sin karriär har den anmälda utbildats och tränats av välrenommerade tränare och bedrivit hästverksamhet med fokus på utbildning och tävling av ridhästar.

Den anmälda har lämnat svar på händelserna enligt nedan.

1. Syftet med ridpasset 12 januari 2025 var att arbeta med hästens framåtdrivning och lösgjordhet enligt god ridprincip. Hyperflexion har inte skett, och ridningen har inte inneburit någon form av otillbörligt tvång eller aggressivitet med hårda skänkelslag. Hjälperna har använts på ett ändamålsenligt sätt för att uppnå respons från hästen. Efter att anmälare 1 uttryckt att hen upplevde träningen som för aggressiv tog den anmälda kontakt med anmälare 1 för att visa att den anmälda uppskattar synpunkterna och alltid är öppen för att utvecklas som ryttare. Den anmälda har en strävan att ständigt förbättra sin träningsmetodik och arbeta ännu mer hästvänligt, övningen har dock hela tiden har varit inom ramen för god hästvälfärd.

   Med hänsyn till ovanstående bör hanteringen av hästen i första hand bedömas som tillåten och förenlig med god hästvälfärd. I andra hand ska händelsen bedömas som ringa förseelse. Om disciplinnämnden bedömer att detta föranleder disciplinära åtgärder ska tillrättavisning ådömas. Det bör särskilt beaktas att den anmälda aldrig tidigare har varit föremål för disciplinära åtgärder rörande hästhantering. Den anmälda har hänvisat till vittnesmål från hästens ägare, dock inte vad avser den specifika händelsen.

SVENSKA RIDSPORT FÖRBUNDET

2. Gällande händelsen 15 december 2024 var aktuell häst för dagen spänd och orolig. Hästen hade gått omkull på marken varvid den anmälda trillade av hästen och fick hästen över sig. Den anmälda fick då ont och blev rädd, och använde i direkt anslutning till händelsen ridspöet på bogbladet för att återfå kontroll över hästen, både för hästens och sin egen säkerhet. Detta framgår även av ett skriftligt uttalande från den anmäldas mamma. Relationen med den anmäldas mamma var för tillfället ansträngd. Dialogen är irrelevant i sammanhanget och bör inte ligga till grund för någon bedömning.

   Det bör noteras att båda vittnena bevittnade händelsen från cirka 25–30 meters avstånd, vilket rimligen har begränsat deras förmåga att uppfatta vad som faktiskt skedde i detalj. Avståndet, i kombination med den tumultartade situation som uppstod i samband med omkullridningen och den ansträngda relationen mellan den anmälda och hennes mamma, kan ha påverkat deras uppfattning av händelseförloppet.

   Mot ovanstående bakgrund bör användningen av ridspöet i första hand ses som ett sätt att återfå kontroll och undvika skador. Under alla omständigheter bör användandet av ridspöet betraktas som en ringa förseelse. Om disciplinnämnden bedömer att detta föranleder disciplinära åtgärder, ska en tillrättavisning ådömas. Det bör särskilt beaktas att den anmälda aldrig tidigare har varit föremål för disciplinära åtgärder rörande hästhantering.

3. Påståendet om att den anmälda ridit en häst med gramantygel vid ett annat tillfälle i december 2024 på ett sätt som låst fast nosen samt att den reds i hyperflexion under en längre period bestrids. Den anmälda använder mycket sällan gramantyglar, men har, i samråd med hästens ägare, bedömt att det kan vara ett lämpligt hjälpmedel. Den anmälda har därför, vid ett tillfälle, använt gramantygel i träning med hästen.
   Hästens ägare har skriftligen uttalat sig om att den anmälda genomgående är en kompetent och skicklig ryttare som har hanterat hästen på ett sätt som är i enlighet med god hästhållning. Det bör särskilt understrykas att gramantyglar inte är förbjudna och, när de används på rätt sätt, är ett accepterat verktyg inom ramen för god hästvälfärd.

4. Den anmälda bestrider att hen skulle ha straffridit hästen eller ridit i hyperflexion vid ett tredje tillfälle i december 2024. Anmälare 4 har bevittnat övningen på cirka 30 meters avstånd, dessutom genom tonade rutor. Det verkar osannolikt att hen skulle ha observerat så pass detaljerade tecken på en stressad häst på det sätt som beskrivits. Träningen har inte genomförts på det sätt som beskrivs i anmälan. Hästen har fått nödvändiga vilopauser, och ridningen har skett inom ramarna för god hästhantering.
   Övningen är en lågintensiv träningsmetod där hästen i lugnt tempo rör sig över låga hinder och lär sig koordinera sina rörelser och ta sig runt på egen hand. Den anmälda har blivit upplärd i övningen av en erfaren tränare med lång bakgrund inom hästutbildning och hållbar träning. Den anmäldas mamma, som var på plats under det aktuella träningstillfället i december 2024, har skriftligen bekräftat att övningen genomfördes på ett korrekt sätt, utan att hästen blivit överansträngd eller ridits i hyperflexion.

Vidare bör det noteras att rivning av hinder inte nödvändigtvis är tecken på hästens bristande ork. Vid tillfället har det i stället varit till följd av ett ryttarfel av den anmälda vid hindret, vilket även framgår av den anmäldas mammas uttalande. Även här bör det nämnas att hästens ägare har uttryckt stort förtroende för den anmälda som ryttare och hens hantering av hästen.

Den anmälda har även uppgivit:
Den anmälda har på grund av anmälan blivit avstängd från den anläggning där hen verkat. Avstängningen har skett utan möjlighet för den anmälda att yttra sig, och ordföranden har inte följt föreningens stadgar vid beslutet. Däribland har inte styrelsen blivit korrekt informerad.

Bevisvärdet av anmälarnas vittnesmål bör betraktas som lågt, då flera av dem har en personlig relation till den anmälda och sedan tidigare visat en negativ inställning till hen. Anmälare 4 har i samband med anmälan kontaktat flera av den anmäldas hästägare och sponsorer för att, utan framgång, få stöd för anklagelserna.

Kort efter att anmälan inkom till disciplinnämnden spreds uppgifterna i flera stora medier, dagstidningar och till landslagsledningen samt internetforum, där den anmälda namngavs. Spridningen har direkt påverkat den anmäldas professionella möjligheter samt lett till att den anmälda uteslutits från en clinic med en framstående hästprofil och missat pågående landslagsaktiviteter. Med tanke på den snabba och omfattande spridningen går det inte att dra någon annan slutsats än att anmälarna själva har valt att sprida informationen vidare till dessa plattformar.

För det fall disciplinnämnden anser att anmälda händelser ska föranleda disciplinära åtgärder bör den offentliga misskrediteringen av den anmälda anses vara en tillräcklig konsekvens i sig.

Anmälarna har i huvudsak uppgivit följande i anledning av den anmäldas genmäle
Den anmälda har, trots tillsägelser, fortsatt med sina felaktiga och aggressiva träningsmetoder som bygger på tvång, dominans och bestraffning, vilket beskrivs i anmälan.

Gällande händelsen 12 januari 2025 hänvisas till anmälarnas meritlistor. Båda anmälarna kan intyga att hästen utsattes för aggressiv, våldsam ridning, som dessutom pågick uppåt tio minuter. Hästen var uppenbart stressad över situationen. Det finns ingen som helst anledning för en etablerad veterinär eller etablerad tränare att avbryta en ryttares ridning, om den genomförts på ett korrekt och godtagbart sätt. Anmälarna har bifogat en messenger-konversation mellan Anmälare 1 och den anmälda där den anmälda ångerfullt ber om ursäkt för sin ridning vid det aktuella tillfället och erkänner att hennes humör varit förändrat.

Anmälarna har bifogat ytterligare vittnesutsaga gällande händelsen 15 december 2024. Det var inga problem att se den aktuella händelsen och den anmäldas agerande. Det är inte enligt anmälarna troligt att det varit befogat att slå hästen på så sätt som den anmälda gör gällande.

SVENSKA RIDSPORT FÖRBUNDET

Gällande händelsen i december 2025 görs gällande att anmälare 2 hade god sikt över händelsen och att hen med erfarenhet kan bedöma om en häst är stressad. Hästen visade tydliga tecken på att den var uttröttad.

Den anmälda har i huvudsak uppgivit följande i anledning av anmälarnas genmäle
Anmälarna har inte presenterat några objektiva bevis för att den anmälda använt en aggressiv och felaktig träningsmetod. Objektiviteten får ses som tveksam eftersom anmälarna själva har en personlig relation till varandra och den verksamhet som bedrivs vid anläggningen.

Gällande händelsen 12 januari 2025 görs gällande att en ångerfull text till en av anmälarna inte innebär att agerandet varit av den art som anmälarna påstår. Det saknas oberoende vittnen till händelsen.

Gällande händelsen 15 december 2024 är det irrelevant att händelsen iakttagits av barn. Den anmälda har inte utdelat slag mot hästen av ilska mot sin mamma.

Gällande händelser i slutet av 2024 gör den anmälda gällande att någon felaktig hantering inte förekommit.

Den anmälda anför att det saknas objektiva bevis för de allvarliga anklagelser som riktas mot hen. Anklagelserna är felaktiga, vilket avsaknaden av fysiska skador samt vittnesmålen tyder på. Den anmälda har ett dokumenterat gott rykte inom sporten och det finns inte någon tidigare historik av otillåten hantering eller disciplinära åtgärder mot hen.

Vad DIN ska pröva
DIN har att pröva om den anmäldas agerande är att anse som otillåten hantering av häst och därmed strider mot Svenska Ridsportförbundets tävlingsreglemente (TR), Code of Conduct och Ridsportens värdegrund.

Tillämpliga regler
Riksidrottsförbundet RF:s stadgar 14 kapitlet 10 § angående preskription.
Svenska Ridsportförbundets Code of Conduct
TR I moment 174.1 angående otillåten behandling av häst.
TR I moment 174.2 angående bestraffning samt moment 174.3 angående förbjudna åtgärder.
TR I moment 1.9.1 angående sanktion vid brott mot TR.

DIN gör följande bedömning
Enligt TR I moment 174.1 gäller bestämmelser om otillåten hantering av häst i TR I, respektive grens TR, Code of conduct/uppförandekod och kommande hästhanteringsbestämmelser vid tävling och träning inför tävling. De nu aktuella händelserna har skett inom ramen för träning inför tävling och omfattas således av bestämmelserna.

SVENSKA RIDSPORT FÖRBUNDET

Enligt TR I moment 174.2 respektive 174.3 utgör åtgärder som kan såra eller sarga hästen, bland annat slag eller ryck med tillhyggen, skrik, rollkur eller hyperflexion otillåten hantering av häst. Även användning av spö eller sporrar som bestraffning eller för att ventilera ryttarens humör samt slag med spö utgör otillåten hantering enligt TR I moment 174.5.2. Detsamma gäller kraftiga skänkelslag och drivning av uttröttade hästar.

Efter genomgång av handlingarna i ärendet finner DIN att det är visat att den anmäldas agerande vid de fyra tillfällena i december 2024 respektive januari 2025 utgör otillåten behandling av häst. Det är fråga om upprepade händelser med flera vittnen som enligt DIN lämnat trovärdiga redogörelser utvisande att den anmälda behandlat hästar på ett otillåtet sätt.
Den anmälda har vidgått att händelserna de facto ägt rum, men påstår att agerandet inte är att anse som otillåten behandling. Detta ändrar inte DIN:s bedömning.

DIN ser allvarligt på den anmäldas agerande då hästvälfärden alltid måste gå först vid träning av hästar.

Mot bakgrund av ovan beslutar DIN att, enligt TR I moment 191.2.3, tilldela den anmälda avstängning under fyra månader från att delta i tävling samt träna och hålla träning på anläggning som disponeras av medlemsförening eller Idrotts AB enligt RF:s stadgar 14 kap. 6 § sjätte stycket. Avstängningen löper fr o m 2025-04-23 t o m 2025-08-22.

DIN har varit enig i sin bedömning. Parterna har fått ta del av samtliga inkomna handlingar i ärendet.

Överklagande
DIN:s beslut får senast 2025-05-14 överklagas hos Riksidrottsnämnden RIN.
Adress: riksidrottsforbundet@rf.se
Postadress: Riksidrottsförbundet, Idrottens Hus, Box 11016, 100 61 Stockholm.
Ange ärendets nummer som referens.

Cecilia Tholse Rogmark
Ordförande

Jenny Johansson
Referent